

Εφαρμογή

Πώς να οργανώσετε πράσινες αθλητικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΧΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΧΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις. [Αριθμός έργου: 101050262]

Πώς ο αθλητισμός επηρεάζει το περιβάλλον

Κάθε πράξη που κάνουμε έχει αντίκτυπο στο περιβάλλον μας, ανεξάρτητα από το αν το αντιλαμβανόμαστε ή όχι. Έχοντας αυτό κατά νου, ορισμένες ενέργειες έχουν μεγαλύτερη επίδραση στο περιβάλλον από άλλες. Ο αθλητισμός δεν διαφέρει- κάθε άθλημα επηρεάζει το περιβάλλον με διαφορετικό τρόπο. Τις τελευταίες δεκαετίες υπάρχει μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση για την περιβαλλοντική βιομηχανία, ωστόσο δεν έχουν γίνει πολλές αλλαγές στην αθλητική βιομηχανία για την καταπολέμησή της.

Τα Ηνωμένα Έθνη ασχολήθηκαν με τον σημαντικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει ο αθλητισμός στο μέλλον της κλιματικής αλλαγής, τόσο με τις επιρροές που ασκούν τα αθλήματα στην κοινωνία όσο και με τις δικές τους εκπομπές. Ο αθλητισμός είναι ένας αρκετά μεγάλος τομέας και ποικίλλει αρκετά, αυτό δεν σημαίνει ότι μόνο τα αθλήματα με τις υψηλότερες εκπομπές πρέπει να αναλάβουν την ευθύνη και να δράσουν. Σε κάθε άθλημα μπορούν να ληφθούν μέτρα για τη μείωση των εκπομπών του, τόσο σε επαγγελματικό όσο και σε ερασιτεχνικό επίπεδο. Είναι σημαντικό όταν εξετάζουμε τον επαγγελματικό αθλητισμό να εξετάζουμε και τον αντίκτυπο των θεατών, καθώς υπολογίζονται στο αποτέλεσμα του αθλήματος. Γι' αυτό το λόγο οι Ολυμπιακοί Αγώνες στο Ρίο είχαν 3,6 εκατομμύρια τόνους διοξειδίου του άνθρακα που απελευθερώθηκαν στην ατμόσφαιρα και 2,16 εκατομμύρια στο Παγκόσμιο Κύπελλο της FIFA στη Ρωσία το 2018.⁶ Είναι εύκολο να επικεντρωθούμε μόνο στα αρνητικά σημεία του αθλητισμού και γενικότερα στο πώς επηρεάζουμε το περιβάλλον. Είναι σημαντικό όμως να εξετάσουμε και τις θετικές επιπτώσεις. Το Sail of Change υποστηρίζει ότι τα υπαίθρια αθλήματα αυξάνουν τη σύνδεση μεταξύ των ανθρώπων και του περιβάλλοντος γύρω τους. Αυτή η σύνδεση μεταξύ των ανθρώπων και της φύσης έχει ξεθωριάσει όλο και περισσότερο με μεγάλες ποσότητες πληθυσμών που ζουν σε πόλεις χωρίς καθημερινή αλληλεπίδραση σε πράσινες περιοχές⁷.

Καλές πρακτικές

Είναι καλό να δούμε τις δράσεις που γίνονται στον αθλητικό κλάδο τα τελευταία χρόνια σε διεθνές επίπεδο, όπως οι Ολυμπιακοί Αγώνες, οι οποίοι έχουν ως στόχο να είναι αρνητικοί ως προς τον άνθρακα στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2030⁸. Αυτό δείχνει ότι στο υψηλότερο επίπεδο του αθλητισμού γίνεται δράση για την καταπολέμηση των περιβαλλοντικών αλλαγών. Υπάρχουν επίσης δράσεις που γίνονται σε τοπικό επίπεδο. Ορισμένες πρακτικές σε τοπικό επίπεδο αντιπροσωπεύονται από αλλαγές στις δομές των αθλητικών συλλόγων, όπως οι Forest Green Rovers, (που άλλαξαν την υποδομή του συλλόγου για να είναι πιο φιλική προς το περιβάλλον)⁹. Άλλοι σύλλογοι και βιομηχανίες αναγκάστηκαν να αλλάξουν λόγω της αλλαγής του κλίματος, όπως τα γήπεδα γκολφ του Λας Βέγκας (όπου λόγω της έλλειψης νερού, άλλαξαν το γρασίδι σε τεχνητό

⁶ [Youth Envoy- Environment Climate Change](#)

⁷ [Sports and Nature on the Same Team](#)

⁸ [Addressing Climate Change Through Sport, UN](#)

⁹ [Another Way- FGR](#)

γρασίδι για να μειώσουν τη χρήση νερού). Όλες αυτές οι ενέργειες είναι κάτι που μπορούν να δουν και άλλοι σύλλογοι και να προσαρμόσουν ως δικές τους σε κάποιο μέρος.¹⁰

Για περισσότερες πληροφορίες διαβάστε το [Πακέτο Αθλητικής και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης-Ενότητα 4](#).

Οι δυνατότητες του αθλητισμού για περιβαλλοντική δέσμευση

Σε αυτή την ενότητα, επισημαίνονται οι δυνατότητες που προσφέρει ο αθλητισμός για τη διατήρηση του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Ο αθλητισμός αναγνωρίζεται ως αποτελεσματικό εργαλείο για την επίτευξη παγκόσμιων στόχων, όπως η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και η προώθηση της κοινωνικής ένταξης. Τα Ηνωμένα Έθνη έχουν υιοθετήσει το Πλαίσιο Αθλητισμού για την Κλιματική Δράση (Sports for Climate Action Framework), το οποίο αποσκοπεί στη μείωση των εκπομπών στον τομέα του αθλητισμού και στην ευαισθητοποίηση για το κλίμα. Η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή έχει επίσης διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης μέσω του αθλητισμού.

Αθλητισμός και Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ)

Ο αθλητισμός μπορεί να συμβάλει στην υλοποίηση διαφόρων Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ), όπως η υγεία και η ευημερία, η ισότητα των φύλων, η ποιοτική εκπαίδευση, η βιώσιμη ανάπτυξη, η κοινωνική ένταξη, η ειρήνη και η δικαιοσύνη. Επιπλέον, μπορεί να προσφέρει σημαντικές προοπτικές για το περιβάλλον, όπως η προώθηση πράσινων υποδομών, βιώσιμων μεταφορών, η μείωση των αποβλήτων, η ενεργειακή απόδοση, η διατήρηση και αποκατάσταση και η πράσινη καινοτομία.

Για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης μέσω του αθλητισμού, η συνεργασία και οι συμπράξεις μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερόμενων φορέων είναι απαραίτητες. Οι αθλητικοί οργανισμοί, οι αρχές και λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη θα πρέπει να αναπτύξουν στρατηγικές βιωσιμότητας με έμφαση στις βιώσιμες πρακτικές, τη δέσμευση της κοινότητας και τη συμμετοχικότητα. Οι πολιτικές που δίνουν κίνητρα για συνεργασίες και συμπράξεις, καθώς και η συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών, είναι ζωτικής σημασίας για την επιτάχυνση της προόδου προς τη βιώσιμη ανάπτυξη μέσω του αθλητισμού.

Αθλητικές πρωτοβουλίες για το περιβάλλον

Οι αθλητικές πρωτοβουλίες για το περιβάλλον έχουν αποκτήσει ιδιαίτερη δυναμική, με οργανισμούς όπως η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή, η UEFA, το Sport and Sustainability International (SandSI) και άλλους να πρωτοστατούν. Καταβάλλονται προσπάθειες για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των αθλητικών εκδηλώσεων και των χώρων διεξαγωγής, την προώθηση της

¹⁰[New golf courses can't use Colorado River water, Las Vegas board says](#)

βιωσιμότητας στην αλυσίδα εφοδιασμού της αθλητικής βιομηχανίας και την κινητοποίηση των φιλάθλων και των αθλητών/ριών για την υποστήριξη βιώσιμων κοινοτήτων.

Ο φιλικός προς το περιβάλλον σχεδιασμός των αθλητικών υποδομών είναι μείζονος σημασίας για την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την επιλογή του χώρου, τον βιώσιμο σχεδιασμό, την πράσινη διαμόρφωση του τοπίου, τη διαχείριση του νερού και των αποβλήτων. Με την εφαρμογή βιώσιμων πρακτικών, οι αθλητικές εγκαταστάσεις μπορούν να μειώσουν το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα και να προωθήσουν τη βιωσιμότητα.

Κατά τον σχεδιασμό αθλητικών υποδομών στη φύση και σε δομημένες περιοχές, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη παράγοντες όπως η ανθεκτικότητα της φυσικής περιοχής, η κυκλοφοριακή σύνδεση και η οργάνωση των δραστηριοτήτων με τρόπο συμβατό με τη φύση και το περιβάλλον. Η παροχή επαρκών και ελκυστικών αθλητικών εγκαταστάσεων σε δομημένες περιοχές μπορεί να συμβάλει στη μείωση της ανάγκης για μεταφορά και στην προώθηση της σωματικής δραστηριότητας των κατοίκων.

Συνολικά, οι δυνατότητες της πράσινης συμμετοχής του αθλητισμού στη βιώσιμη ανάπτυξη είναι σημαντικές και καταβάλλονται προσπάθειες για την αξιοποίηση της δύναμης του αθλητισμού στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων και τη δημιουργία ενός περισσότερο βιώσιμου μέλλοντος.

Για περισσότερες πληροφορίες διαβάστε το [Πακέτο Αθλητικής και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης-Ενότητα 5](#).

Σχεδιασμός και υλοποίηση πράσινων αθλητικών εκδηλώσεων

Η βιωσιμότητα είναι μια διαδικασία, όχι μια κατάσταση· στην πραγματικότητα, οι περισσότερες πτυχές του τομέα του αθλητισμού μπορεί να μην φτάσουν ποτέ σε ένα σημείο πραγματικής περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. Κατά συνέπεια, η περιβαλλοντική βιωσιμότητα νοείται ως δέσμευση για συνεπή πρόοδο προς τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) μέσω της μείωσης του αποτυπώματος άνθρακα και της ουσιαστικής συμμετοχής στις συνεχείς προσπάθειες του αθλητισμού για τον μετριασμό των περιβαλλοντικών κινδύνων, ιδίως εκείνων που σχετίζονται με τις αθλητικές διοργανώσεις.

Σε αυτό το κεφάλαιο, θα βρείτε συμβουλές και κατευθυντήριες οδηγίες που μπορούν να εφαρμοστούν κατά την ενασχόλησή σας με τη χρηματοδότηση, την επιλογή του χώρου και των προμηθειών, τις επιλογές μεταφοράς και την επικοινωνιακή διαχείριση της εκδήλωσής σας. Λάβετε υπόψη ότι αυτές οι ιδέες έχουν ως στόχο να σας βοηθήσουν να κάνετε μια αρχή και για τον λόγο αυτό, οι κατάλογοι που παρατίθενται δεν είναι πλήρεις.

Ας ξεκινήσουμε

Προτού εμβαθύνετε στο οργανωτικό σας σχέδιο, είναι σημαντικό να γνωρίζετε και να κατανοείτε την αξία της προώθησης μιας βιώσιμης εκδήλωσης, τα «γιατί» που θα καθοδηγήσουν τις αποφάσεις και

τις ενέργειές σας. Αυτά τα «γιατί» μπορούν να γίνουν καλύτερα κατανοητά εξετάζοντας τις συνδέσεις μεταξύ:

- α. των συμφερόντων και των προσδοκιών των ενδιαφερομένων μερών σας
- β. των σημαντικότερων ζητημάτων βιωσιμότητας που σχετίζονται με το άθλημά σας και την εκδήλωσή σας
- γ. των σχετικών κινδύνων και ευκαιριών.

Η εμπλοκή των **ενδιαφερόμενων μερών** (δηλ. των ατόμων ή ομάδων που έχουν συμφέρον από οποιαδήποτε απόφαση ή ενέργεια που σχετίζεται με την εκδήλωσή σας, όπως οι τοπικές αρχές, οι χορηγοί, οι αθλητές/ριες, τα μέσα ενημέρωσης, οι ΜΚΟ και οι προμηθευτές/ριες – για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στο προηγούμενο κεφάλαιο) σε μια αμφίδρομη συζήτηση και έναν ανοιχτό διάλογο αποτελεί έναν από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους πρόληψης των αποτυχιών μέσω της συνεργασίας μαζί τους, της αναζήτησης κοινού εδάφους και της ανάπτυξης λύσεων. Καταγράψτε, λοιπόν, τους ενδιαφερόμενους φορείς που:

- α. επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεστε την εκδήλωσή σας
- β. έχουν σημαντική τεχνογνωσία να μοιραστούν
- γ. είναι πιθανότερο να επηρεαστούν από τις ενέργειές σας. Ακούστε τους, ενσωματώστε τις παρατηρήσεις τους στο σχέδιο δράσης σας και αναγνωρίστε δημόσια τη συμβολή τους.

Για τον προσδιορισμό των **ζητημάτων βιωσιμότητας** που σχετίζονται με τον πιθανό οικονομικό, περιβαλλοντικό και κοινωνικό αντίκτυπο της εκδήλωσής σας, σας ενθαρρύνουμε:

- Να σκεφτείτε τους στόχους της εκδήλωσής σας και τις κύριες απαιτούμενες δραστηριότητες
- Να ρωτήσετε τον εαυτό σας και την ομάδα σας σχετικά με τους απαραίτητους πόρους, τον τόπο διεξαγωγής, τη μεταφορά, τη διαχείριση των αποβλήτων στη συνέχεια, την οικονομική αξία και την κατανομή της, καθώς και τον αντίκτυπο στην κοινότητα υποδοχής
- Να μοιραστείτε τις ιδέες σας και να λάβετε ανατροφοδότηση από τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη που έχετε ήδη εμπλέξει στην εκδήλωσή σας.

Τέλος, θα πρέπει να εκτιμήσετε πιθανούς **κινδύνους και ευκαιρίες** βιωσιμότητας που σχετίζονται με τη λειτουργία της εκδήλωσης/δραστηριότητάς σας, όπως:

- Στρατηγικούς κινδύνους, π.χ. ζημία στη φήμη
- Οικονομικές ευκαιρίες, π.χ. προσέλκυση χορηγών
- Φυσικούς κινδύνους και λόγους «ανωτέρας βίας», π.χ. πυρκαγιά, πλημμύρες, μπουϊκοτάζ/απεργίες
- Επιχειρησιακούς κινδύνους, π.χ. εφοδιαστική αλυσίδα (logistics), ασφάλεια, τοποθεσίες.

Συστάσεις για πράσινες αθλητικές εκδηλώσεις

Μετά τη χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών, των αναγκών, των προκλήσεων και των ευκαιριών σας, θα πρέπει να σχηματίσετε μια σύντομη εικόνα για το πώς θα προσεγγίσετε την εκδήλωσή σας. Η παρούσα ενότητα έχει ως στόχο να σας παράσχει συστάσεις για τις βασικές πτυχές

μιας «πράσινης» εκδήλωσης. Να θυμάστε ότι οι παρακάτω κατάλογοι δεν είναι εξαντλητικοί και ενδέχεται να χρειαστεί να προσαρμόσετε τις ιδέες, ώστε να ταιριάζουν καλύτερα στη δική σας αθλητική εκδήλωση.

Τοποθεσία και Χώρος Διεξαγωγής

- Επιλέξτε υφιστάμενες τοποθεσίες και χώρους διεξαγωγής, όπου είναι δυνατόν.
- Εφαρμόστε πολιτική απαγόρευσης του καπνίσματος.
- Χρησιμοποιήστε βιοδιασπώμενα προϊόντα καθαρισμού.
- Περιορίστε τη χρήση οχημάτων στον χώρο διεξαγωγής της εκδήλωσης μεριμνώντας για ασφαλείς χώρους στάθμευσης σε κοντινή απόσταση.
- Μειώστε και αποτρέψτε τον θόρυβο μέσω σήμανσης, σεβασμού των κανονισμών, εκπαίδευσης και επιθεωρήσεων.
- Σεβαστείτε την τοπική κουλτούρα και κληρονομιά και αποφύγετε τη χρήση χώρων με περιβαλλοντικά ευαίσθητα οικοσυστήματα.

Κατά την επιλογή του χώρου αναρωτηθείτε τα εξής:

1. Βρίσκεται σε κεντρική τοποθεσία; Οι αθλητές/ριες, τα επίσημα πρόσωπα και οι θεατές/ριες θα πρέπει να διανύουν μικρές ή/και βολικές διαδρομές.
2. Εξυπηρετείται από προσβάσιμα μέσα μαζικής μεταφοράς;
3. Είναι ασφαλής και προστατευμένος ο χώρος για τους/τις συμμετέχοντες/ουσες, τους/τις διοργανωτές/ριες, τους/τις υπαλλήλους και την κοινότητα;
4. Είναι προσβάσιμος σε όλους/ες τους/τις συμμετέχοντες/ουσες (π.χ. προσβάσιμος σε άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο);
5. Υπάρχει ήδη ο απαραίτητος χώρος και εξοπλισμός;
6. Υπάρχουν στοιχεία για την εφαρμογή και χρήση πολιτικής βιωσιμότητας;

Μεταφορά

- Εξασφαλίστε στους/στις θεατές/ριες και τους/τις αθλητές/ριες πληροφορίες, κατευθυντήριες οδηγίες, εκπαίδευση και κίνητρα για τη χρήση των δημόσιων συγκοινωνιών.
- Συνεργαστείτε με τις τοπικές αρχές δημόσιων μεταφορών για να εξασφαλίσετε επαρκείς, οικονομικά προσιτούς και αποτελεσματικούς τρόπους δημόσιων μεταφορών.
- Δώστε πληροφορίες και χάρτες μονοπατιών και ποδηλατόδρομων.
- Προσφέρετε εποπτευόμενη στάθμευση ποδηλάτων ή θέστε σε εφαρμογή μια πρωτοβουλία δανεισμού ποδηλάτων κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης.
- Χρησιμοποιήστε λεωφορεία με χαμηλές εκπομπές ρύπων, υβριδικά και ηλεκτρικά αυτοκίνητα κατά τη μεταφορά της ομάδας σας.

Τρόφιμα και Ποτά

- Προωθήστε και υποστηρίξτε την υγιεινή διατροφή με υγιεινές και χαμηλής επιβάρυνσης επιλογές (π.χ. φρούτα, λαχανικά, δημητριακά και άλλα φρέσκα, χαμηλής περιεκτικότητας σε ζάχαρη, χαμηλής περιεκτικότητας σε νάτριο, χωρίς λιπαρά και μη επεξεργασμένα τρόφιμα).
- Θυμηθείτε να παρέχετε ασφαλές πόσιμο νερό σε όλους τους χώρους εκδηλώσεων και τους χώρους διεξαγωγής εξοπλίζοντας τους χώρους με βρύσες εξοικονόμησης νερού.

- Σεβαστείτε τις ειδικές διατροφικές απαιτήσεις των αθλητών/ριών.
- Προμηθευτείτε όσο το δυνατόν περισσότερα βιολογικά, εποχιακά, τοπικά και περιφερειακά προϊόντα που προωθούν τη φιλοσοφία του δίκαιου και αλληλέγγυου εμπορίου (fair-trade).
- Διανείμετε τρόφιμα με βιοδιασπώμενες, ανακυκλώσιμες ή/και ελάχιστες συσκευασίες.
- Παράσχετε πτυσσόμενα ποτήρια αντί για πλαστικά.

Διαχείριση Ενέργειας και Αποβλήτων

- Λειτουργήστε με βέλτιστο τρόπο τον φωτισμό, την ψύξη και τη θέρμανση του χώρου και των εγκαταστάσεων.
- Μειώστε τη χρήση νερού και χρησιμοποιήστε νερό από ανανεώσιμες πηγές.
- Συμπεριλάβετε τη συλλογή και επαναχρησιμοποίηση των ομβρίων υδάτων τουαλέτες χαμηλής ροής και ουρητήρια χωρίς ροή.
- Αγοράστε μόνο ό,τι σας είναι απολύτως απαραίτητο.
- Σκεφτείτε τι παρέχετε στα αγωνιζόμενα άτομα και αν μπορεί να αντικατασταθεί από εναλλακτικές λύσεις χωρίς πλαστικό. Μια επιλογή είναι να τους παρέχετε ένα πρακτικό αντικείμενο (π.χ. επαναχρησιμοποιούμενα μπουκάλια νερού) για να το πάρουν μαζί τους και όχι ένα αντικείμενο για επίδειξη (π.χ. ένα μετάλλιο).
- Τα απόβλητα που δεν μπορούν να αποφευχθούν θα πρέπει να επαναχρησιμοποιούνται, να ανακυκλώνονται ή να αποστέλλονται για κομποστοποίηση.
- Διατηρήστε καθαρή την περιοχή και τον χώρο διεξαγωγής της εκδήλωσης μέσω της αποτελεσματικής χρήσης και τοποθέτησης των κάδων απορριμμάτων και ανακύκλωσης.
- Προετοιμάστε αυτοκόλλητα για να βοηθήσετε στην ορατότητα των χωριστών κάδων απορριμμάτων και ανακύκλωσης.
- Χαρίστε ρούχα και εξοπλισμό σε τοπικές αθλητικές, κοινοτικές οργανώσεις ή καταστήματα μεταχειρισμένων ειδών.
- Ζητήστε από τους/τις υπεύθυνους/ες τροφοδοσίας να δωρίσουν αχρησιμοποίητα τρόφιμα σε τοπικές δομές.

Χρηματοδότηση και Εφοδιαστική Αλυσίδα

- Αναζητήστε χορηγούς με τη δέσμευση και την ικανότητα να βοηθήσουν στην επίτευξη βιώσιμων αθλητικών εκδηλώσεων (π.χ. λύσεις χαμηλής περιεκτικότητας σε απόβλητα και άνθρακα, ηθικές προμήθειες και βιώσιμες λειτουργίες).
- Εντοπίστε τους οργανισμούς στην κοινότητά σας που εργάζονται για τη δράση για το κλίμα προκειμένου να βρείτε ευκαιρίες συνεργασίας.
- Βεβαιωθείτε ότι οι προμηθευτές/ριές σας συμμορφώνονται με τους εθνικούς/ευρωπαϊκούς κώδικες δεοντολογίας (ο Κώδικας Δεοντολογίας της ΕΕ για υπεύθυνες πρακτικές στον τομέα επιχειρήσεων τροφίμων και της εμπορίας είναι διαθέσιμος [εδώ](#)).
- Αξιοποιήστε τοπικές οργανώσεις για προσωρινές θέσεις εργασίας, εθελοντές/ριες και εργολάβους και εξασφαλίστε ένα δίκαιο σύστημα μισθοδοσίας.
- Συνεργαστείτε με τοπικές επιχειρήσεις και επιχειρήσεις που υποστηρίζουν την ποικιλομορφία και τα άτομα με διαφορετικό υπόβαθρο.

- Συζητήστε με τους/τις χορηγούς σας πώς θα διασφαλίσετε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τη διατήρηση ενός οράματος απαλλαγμένου από πλαστικά και βιώσιμης ανάπτυξης προωθώντας παράλληλα τις επιχειρήσεις τους.

Επικοινωνία και Διάδοση

- Επιλέξτε μερικά εστιασμένα μηνύματα και χρησιμοποιήστε τα καθ' όλη τη διάρκεια της εκδήλωσης. Προσέξτε να μην κάνετε "greenwashing" χρησιμοποιώντας υπέρμετρα όρους και εικόνες που δεν είναι ακριβείς ή υπερεκτιμώντας τις περιβαλλοντικές πρακτικές ενός οργανισμού.
- Εφαρμόστε ηλεκτρονικά συστήματα για την εγγραφή στην εκδήλωση, τις επικοινωνίες, τα οικονομικά και τα πιστοποιητικά παρακολούθησης, όπου είναι εφικτό.
- Για τη διαδικασία αξιολόγησης, δημιουργήστε κωδικούς QR που θα οδηγούν σε διαδικτυακά εργαλεία αξιολόγησης (π.χ. Google Forms) και θα είναι διαθέσιμοι σε συγκεκριμένα σημεία του χώρου.
- Αποφύγετε το περιττό χαρτί, τα φυλλάδια και τις ταχυδρομικές αποστολές.

Για περισσότερες πληροφορίες διαβάστε το [Πακέτο Αθλητικής και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης-Ενότητα 6](#).

Πώς να υλοποιήσετε αθλητικές εκδηλώσεις στη φύση σε συνδυασμό με αναστοχασμό για το περιβάλλον

Όταν οργανώνουμε αθλητικές εκδηλώσεις, συνήθως ακολουθούμε έναν δομημένο τρόπο οργάνωσης που τείνει να είναι ο ίδιος σε κάθε αθλητική εκδήλωση. Για παράδειγμα, μπορεί να έχετε μια τυποποιημένη μέθοδο για την οργάνωση ενός ποδοσφαιρικού αγώνα ή ενός αγώνα δρόμου. Όμως, λαμβάνεται υπόψη ο περιβαλλοντικός αντίκτυπος της αθλητικής εκδήλωσης σε αυτή τη μέθοδο; Πιθανώς όχι, αλλά υπάρχει πάντα περιθώριο βελτίωσης σε αυτό το θέμα.

Η διοργάνωση πράσινων αθλητικών εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων είναι σημαντική, όχι μόνο για τον αθλητικό σύλλογο και τις ενώσεις, αλλά κυρίως για τους/τις συμμετέχοντες/ουσες, τους/τις ερασιτέχνες αθλητές/ριες, τους/τις νέους/ες και τις οικογένειές τους. Η ευαισθητοποίηση σε περιβαλλοντικά θέματα και στη σχέση μεταξύ αθλητισμού και περιβάλλοντος, η εκπαίδευση και η μετάδοση γνώσεων και πληροφοριών στους/στις νέους/ες, τις οικογένειές τους και τους/τις ερασιτέχνες αθλητές/ριες, είναι θεμελιώδους σημασίας για τη διάδοση του «πράσινου» μηνύματος σε πολλαπλά επίπεδα. Ειδικά όταν πρόκειται για νέους ανθρώπους, όσο πιο γρήγορα αποκτήσουν αυτή τη γνώση τόσο μεγαλύτερος θα είναι ο αντίκτυπος στο μέλλον τόσο σε μικρή όσο και σε μεγάλη κλίμακα.

Η διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων σε συνδυασμό με αναστοχασμό για το περιβάλλον είναι επομένως ένας τρόπος ευαισθητοποίησης σε περιβαλλοντικά ζητήματα, στην προκειμένη περίπτωση σε επίπεδο συμμετεχόντων/ουσών.

Προκειμένου να οργανωθούν αθλητικές εκδηλώσεις στη φύση σε συνδυασμό με αναστοχασμό για το περιβάλλον, καλό είναι να ενσωματωθούν τα ακόλουθα ερωτήματα στην οργάνωση της εκδήλωσης:

- Ποιος μπορεί να είναι ο αντίκτυπος του αθλήματός σας στο περιβάλλον;
- Πώς μπορούν οι αθλητικές εκδηλώσεις που πρέπει να οργανωθούν για τη δραστηριότητά σας να επηρεάσουν/αλλάξουν/διαταράξουν το φυσικό περιβάλλον;
- Τι πρέπει να αλλάξω στις πρακτικές μου, ώστε να έχω περιορισμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις κατά τη διοργάνωση, την υλοποίηση και την ολοκλήρωση των αθλητικών εκδηλώσεων;

Επιπρόσθετα, το Μοντέλο του Green League προτείνει ότι οι αθλητικές εκδηλώσεις θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν **την αθλητική δραστηριότητα και ένα εκπαιδευτικό στοιχείο βιωματικής μάθησης** που θα οδηγήσει τα μέλη της ομάδας σε αναστοχασμό σχετικά με τον τρόπο μείωσης των επιπτώσεων του αθλητισμού στο περιβάλλον, ενώ ζουν άμεσα στο συγκεκριμένο περιβάλλον.

Κατά τη διάρκεια της προπόνησης, μπορείτε να επιστήσετε την προσοχή των συμμετεχόντων/ουσών σε συγκεκριμένες περιβαλλοντικές προκλήσεις ή χαρακτηριστικά που σχετίζονται με το άθλημα που εξασκούν. Μετά την αθλητική δραστηριότητα, μπορούν να πραγματοποιηθούν **δραστηριότητες μη τυπικής εκπαίδευσης και αναστοχασμού σχετικά με το περιβάλλον**, όπως για παράδειγμα:

- συζητήσεις σε κύκλο για το δασικό περιβάλλον·
- εξήγηση του ρόλου του εν λόγω οικοσυστήματος για το περιβάλλον·
- αναστοχασμός σχετικά με τη ρύπανση που προκλήθηκε από την αθλητική εκδήλωση·
- καταιγισμός ιδεών (brainstorming) σχετικά με τον τρόπο διατήρησης του περιβάλλοντος κατά την ενασχόληση με ένα άθλημα·
- ομαδική συζήτηση πριν ή μετά την αθλητική εκδήλωση, π.χ. αγώνα δρόμου, στο πλαίσιο του/της συλλόγου/ομάδας σας για να αναστοχαστείτε σχετικά με τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο της εκδήλωσής σας, τους τρόπους βελτίωσης και τις δράσεις που πρέπει να εξεταστούν για την επόμενη αθλητική εκδήλωση που θα οργανώσετε·
- αναστοχασμός σχετικά με τον ρόλο των οικοσυστημάτων στην καθημερινή μας ζωή και τον τρόπο με τον οποίο οι ανθρωπογενείς δράσεις μπορούν να επηρεάσουν τη λειτουργία τους.

Τέλος, αυτές οι ερωτήσεις και οι μέθοδοι αποτελούν ενδεικτικές ενέργειες στις οποίες θα μπορούσαν να προβούν οι αθλητικοί οργανισμοί και οι επαγγελματίες του αθλητισμού προκειμένου να υλοποιήσουν αθλητικές εκδηλώσεις με αναστοχασμό για το περιβάλλον. Εσείς ίσως να έχετε και άλλες καινοτόμες ιδέες που θα μπορούσατε κάλλιστα να αξιοποιήσετε!

Πώς να οργανώσετε αθλητικές εκδηλώσεις σε συνδυασμό με περιβαλλοντικές δράσεις

Η διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων, σε συνδυασμό με βιώσιμες δραστηριότητες, βοηθά τους/τις νέους/ες να έρθουν πιο κοντά στη φύση, ώστε να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της φροντίδας του περιβάλλοντος σε κάθε περιοχή και οικοσύστημα. Ο αθλητισμός είναι στην πραγματικότητα ένα ουσιαστικό στοιχείο για τη μετάδοση των αξιών της προστασίας του περιβάλλοντος με έναν ευχάριστο και διασκεδαστικό τρόπο, ο οποίος έχει τη δύναμη να εμπλέκει τους/τις νέους/ες με ενεργό και συνειδητό τρόπο.

Αυτού του είδους οι δραστηριότητες μπορούν να οργανωθούν με ένα ευρύ φάσμα διαφορετικών ηλικιακών ομάδων από όλα τα κοινωνικά και πολιτιστικά υπόβαθρα. Οι εν λόγω δραστηριότητες προσελκύουν επίσης, όχι μόνο τους λάτρεις του αθλητισμού, αλλά και ανθρώπους που ενδιαφέρονται για περιβαλλοντικά θέματα. Επιπλέον, η υλοποίηση δραστηριοτήτων που συνδυάζουν τον αθλητισμό με περιβαλλοντικές δράσεις, όχι μόνο αυξάνει την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της διατήρησης του περιβάλλοντος και της προστασίας του, αλλά συγχρόνως χρησιμεύουν ως σωματικές δραστηριότητες που κάνουν καλό στην υγεία.

Συνεπώς, ο συνδυασμός αθλητισμού και περιβαλλοντικών δράσεων έχει διπλό θετικό αντίκτυπο, αφενός στην προστασία του περιβάλλοντος και αφετέρου στην υγεία και την ευημερία των ανθρώπων.

Αθλητικά και περιβαλλοντικά μίνι τουρνουά

Η διοργάνωση αθλητικών αγώνων και μίνι τουρνουά που περιλαμβάνουν καλές περιβαλλοντικές πρακτικές προάγει τον υγιή, δίκαιο και συμπεριληπτικό ανταγωνισμό. Πράγματι, είναι απαραίτητο να συνεργαστούμε για τη δημιουργία ενός καθαρού περιβάλλοντος πριν από την έναρξη, με την καθαριότητα του αγωνιστικού χώρου και με τη γνώση ότι δεν πρέπει να πετιούνται σκουπίδια κατά τη διάρκεια του τουρνουά, καθώς αυτό έχει ως αποτέλεσμα λιγότερη κούραση στο τέλος του τουρνουά. Οι αθλητικές εκδηλώσεις, μάλιστα, μπορούν να συνοδεύονται από δραστηριότητες καθαρισμού του χώρου διεξαγωγής, τόσο πριν από την εκδήλωση όσο και μετά την ολοκλήρωσή της. Με αυτόν τον τρόπο, οι συμμετέχοντες/ουσες θα έχουν μεγαλύτερη επίγνωση ότι η φροντίδα του περιβάλλοντος μειώνει την προσπάθεια να το ξανακαθαρίσουν και ταυτόχρονα, δίνουν το «παράδειγμα», όντας το κοινό που παρακολουθεί τι κάνουν και έτσι διαδίδουν το μήνυμα ότι είναι σημαντικό να μην επιφέρουμε αρνητικό αντίκτυπο στο περιβάλλον στο οποίο βρισκόμαστε.

Υπάρχει μεγάλη ευελιξία στη διοργάνωση τέτοιων αθλητικών αγώνων: το είδος του αθλήματος και η περίοδος διοργάνωσης των αγώνων μπορούν να επιλεγούν ανάλογα με τους περιβαλλοντικούς παράγοντες, τους διαθέσιμους χώρους και τα ενδιαφέροντα των νέων που συμμετέχουν σε αυτούς. Ασφαλώς, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, προκειμένου να συνδυαστούν τα μίνι τουρνουά και οι αγώνες με περιβαλλοντικές δράσεις, το άθλημα θα πρέπει να διεξάγεται σε υπαίθριο περιβάλλον. Ωστόσο, δεν είναι υποχρεωτικό να διεξάγεται σε κάποιο μέρος στη φύση, καθώς και οι πόλεις μας θα πρέπει να διατηρούνται καθαρές, αφού ό,τι αφήνουμε στους δρόμους ή τα πεζοδρόμια, μπορεί να φτάσει στον ωκεανό ή στο δάσος μέσω των ροών της βροχής ή των θυελλωδών ανέμων. Επομένως, η πραγματοποίηση των δραστηριοτήτων μέσα στις πόλεις μπορεί να προσφέρει μεγαλύτερη περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση στους ανθρώπους κάνοντας τους να σκεφτούν το γεγονός ότι και οι μικρές πράξεις σε ένα μέρος μπορούν να έχουν σοβαρές αρνητικές συνέπειες σε ένα άλλο μακρινό μέρος.

Ο συνδυασμός της αγωνιστικής και αστείας πλευράς του αθλήματος με τις περιβαλλοντικές δράσεις και την κριτική σκέψη είναι ένας εξαιρετικός τρόπος για να μάθει κανείς, ενώ παράλληλα ασκείται και διασκεδάζει. Στην προκειμένη περίπτωση, η δραστηριότητα που επιλέγεται είναι ένα ομαδικό άθλημα: ποδόσφαιρο, βόλεϊ, μπάσκετ, χάντμπολ, κρίκετ, υδατοσφαίριση (πόλο), ράγκμπι κ.λπ., ούτως ώστε να δημιουργηθεί και μια αίσθηση συνεργασίας: μια ομάδα που τρέχει προς τη νίκη όχι μόνο κερδίζοντας τον αγώνα, αλλά και καθαρίζοντας το περιβάλλον. Για να επιτευχθεί αυτό, θα πρέπει να προβλεφθεί ένα υβριδικό σύστημα βαθμολόγησης που θα μετρά όχι μόνο αθλητικούς

πόντους αλλά και περιβαλλοντικούς πόντους (ανατρέξτε στις επόμενες παραγράφους για το «υβριδικό σύστημα βαθμολόγησης»).

Αθλητικές και περιβαλλοντικές σκυταλοδρομίες

Οι αγώνες σκυταλοδρομίας αποτελούν ένα άλλο παράδειγμα συνδυασμού αθλητικής και περιβαλλοντικής δράσης. Σε αυτή την περίπτωση, η αίσθηση της ομάδας, της κοινότητας και της συνεργασίας δημιουργείται από το γεγονός ότι ένας αγώνας σκυταλοδρομίας ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ των νέων που συμμετέχουν σε αυτή. Ακόμη, χάρη στη μορφή της σκυταλοδρομίας, υπογραμμίζεται η ιδέα ότι η δράση ενός ατόμου έχει συνέπειες στις δράσεις άλλων ατόμων.

Αυτό το είδος δραστηριότητας είναι εμπνευσμένο από την πειθαρχία του “rlogging” (τη συλλογή σκουπιδιών κατά τη διάρκεια του τζόκινγκ). Προηγείται μια δραστηριότητα συλλογής απορριμμάτων και η σακούλα απορριμμάτων που συλλέγεται χρησιμοποιείται ως συμβολική σκυτάλη που μεταβιβάζεται από τον/την έναν/μία δρομέα στον/στην άλλο/η. Το μήνυμα που μεταδίδεται είναι η ενίσχυση των καλών περιβαλλοντικών πρακτικών που «προσθέτουν βαθμούς» στην αμιγώς αγωνιστική βαθμολογία.

Στην περίπτωση του συνδυασμού του αθλητισμού με περιβαλλοντικές δράσεις, στις σκυταλοδρομίες θα υπάρχει μια νικήτρια ομάδα, η οποία δεν θα είναι η πρώτη που θα τερματίσει τον αγώνα, αλλά θα είναι ο συνδυασμός της συλλογής περισσότερων απορριμμάτων και της καλύτερης βαθμολογίας (ανατρέξτε στην παράγραφο για το «υβριδικό σύστημα βαθμολόγησης»).

Η προγραμματισμένη δραστηριότητα είναι ένας «αγώνας», αλλά μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με τη διαθεσιμότητα του χώρου: μπορεί να οργανωθεί οδικώς, χερσαία, εν πλω, με διάφορους τρόπους και οποιαδήποτε εποχή του έτους.

Υβριδικό σύστημα βαθμολόγησης

Κατά τη διοργάνωση αθλητικών τουρνουά και αγώνων σκυταλοδρομίας σε συνδυασμό με περιβαλλοντικές δράσεις, όπως αναφέρθηκε στις προηγούμενες παραγράφους, είναι σημαντικό να προβλεφθεί ένα σύστημα βαθμολόγησης που να συνδυάζει βαθμούς (πόντους) και για τις δύο δράσεις: την αθλητική και την περιβαλλοντική.

Το υβριδικό σύστημα βαθμολόγησης είναι ένα προτεινόμενο σύστημα, σχεδιασμένο να συνδυάζει περιβαλλοντικές δράσεις και αθλητικά επιτεύγματα, σύμφωνα με το οποίο κάθε ομάδα λαμβάνει τόσο «πράσινους πόντους» όσο και «αθλητικούς πόντους».

Το υβριδικό σύστημα βαθμολόγησης θα μπορούσε να περιλαμβάνει:

- Βιντεομηνύματα ευαισθητοποίησης (δηλαδή: 1 «πράσινος πόντος» για κάθε βίντεο που δημοσιεύεται)
- Σακούλες απορριμμάτων (δηλαδή: 1 «πράσινος πόντος» για κάθε γεμάτη σακούλα).

Η τελική βαθμολογία με αυτόν τον τρόπο θα υπολογιστεί λαμβάνοντας υπόψη τους αθλητικούς πόντους (π.χ. αριθμός γκολ στο ποδόσφαιρο) + πράσινους πόντους. Ακολουθούν παραδείγματα για να πάρετε μια ιδέα για το πώς θα μπορούσε να γίνει.

ΟΜΑΔΙΚΑ ΑΘΛΗΜΑΤΑ - Τελική βαθμολογία = Αθλητικοί πόντοι * Πράσινοι πόντοι

Παράδειγμα: Αγώνας βόλεϊ

	ΚΟΚΚΙΝΗ ΟΜΑΔΑ	ΚΙΤΡΙΝΗ ΟΜΑΔΑ
ΣΚΟΡ ΑΓΩΝΑ	3	2
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΑ ΒΙΝΤΕΟ	5	9
ΓΕΜΑΤΕΣ ΤΣΑΝΤΕΣ	2	2
ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	$3 * (5+2) = 21$	$2 * (9+2) = 22$

Το παράδειγμα δείχνει ότι παρόλο που η κόκκινη ομάδα κέρδισε τον αγώνα, νικήτρια είναι τελικά η κίτρινη ομάδα, λόγω των πράσινων πόντων που συγκέντρωσε.

Σημείωση: Αν μία από τις 2 κατηγορίες είναι «0», η τελική βαθμολογία θα αντιστοιχεί στους πόντους που συγκεντρώθηκαν στην πράξη.

ΑΓΩΝΕΣ ΣΚΥΤΑΛΟΔΡΟΜΙΑΣ - Τελική βαθμολογία = τελικός χρόνος του αγώνα – (αριθμός σακουλών * ½ δευτερόλεπτο)

Παράδειγμα:

	ΚΟΚΚΙΝΗ ΟΜΑΔΑ	ΚΙΤΡΙΝΗ ΟΜΑΔΑ
ΧΡΟΝΟΣ	57 δευτερόλεπτα	56 δευτερόλεπτα
ΓΕΜΑΤΕΣ ΤΣΑΝΤΕΣ	4	1
ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	$57 - (4 * 0,5) = 57 - 2 = 55$	$56 - (1 * 0,5) = 55,5$

Το παράδειγμα δείχνει ότι παρόλο που η κίτρινη ομάδα κέρδισε τον αγώνα, η κόκκινη ομάδα είναι η τελική νικήτρια ομάδα, επειδή μάζεψε περισσότερα σκουπίδια.

Οι τελικές βαθμολογίες θα υπολογιστούν μετά το τέλος των αγώνων, προκειμένου να ανακηρυχθεί η νικήτρια ομάδα για κάθε κατηγορία.

Τύποι Δράσης

Οι αθλητικοί σύλλογοι σε τοπικό επίπεδο αποτελούν το θεμέλιο ολόκληρου του αθλήματος. Η συγκέντρωση και η εκπροσώπηση μεγάλου αριθμού ανθρώπων δίνουν τη δυνατότητα και την ευκαιρία στους συλλόγους να επηρεάσουν την τοπική και ευρύτερη πολιτική για την υιοθέτηση κατάλληλων πολιτικών και μέτρων, καθώς και να προωθήσουν και να εφαρμόσουν δραστηριότητες φιλικές προς το περιβάλλον και να ενθαρρύνουν τη θετική στάση των συμμετεχόντων/ουσών και του κοινού απέναντι στο περιβάλλον.

Επισημαίνουμε τρεις τρόπους με τους οποίους οι αθλητικοί σύλλογοι σε τοπικό επίπεδο μπορούν να πετύχουν αυτούς τους βιώσιμους στόχους:

1. Δραστηριότητες ευαισθητοποίησης,
2. Εκδηλώσεις και αθλητικές δραστηριότητες,
3. Υποδομές.

Δραστηριότητες ευαισθητοποίησης

Η ευαισθητοποίηση του κοινού είναι μείζονος σημασίας για την αύξηση του ενθουσιασμού και της υποστήριξης, την ενίσχυση της προσωπικής κινητοποίησης και της δράσης, προκειμένου να επιτευχθούν κοινοί στόχοι. Η αύξηση της πολιτικής ευαισθητοποίησης είναι σημαντική, καθώς οι υπεύθυνοι/ες χάραξης πολιτικής και οι πολιτικοί είναι βασικοί παράγοντες στη διαδικασία της πολιτικής προσαρμογής.

Απώτερη επιδίωξη αυτών των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης είναι η επίτευξη μακροπρόθεσμων και διαρκών αλλαγών στη συμπεριφορά των ατόμων και των οργανισμών. Στόχος είναι να διασφαλιστεί ότι όλοι οι σχετικοί ενδιαφερόμενοι φορείς κατανοούν το ζήτημα και αναλαμβάνουν δράση για να ανταποκριθούν με κατάλληλο τρόπο.

Οι δραστηριότητες ευαισθητοποίησης που μπορούν να πραγματοποιήσουν οι αθλητικοί σύλλογοι περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- Πολιτική αθλητικών συλλόγων
Υιοθετήστε κατευθυντήριες οδηγίες και διαμορφώστε κανόνες για τη λειτουργία του συλλόγου σας και για το σύνολο των μελών του, οι οποίοι θα στοχεύουν στην υλοποίηση όλων των δραστηριοτήτων και προγραμμάτων του συλλόγου, έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος.
- Τακτικές εκστρατείες ευαισθητοποίησης
Διοργανώστε αρκετές φορές τον χρόνο δραστηριότητες με τις οποίες εφιστάτε την προσοχή σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος. Μπορείτε να αυξήσετε την αποτελεσματικότητα της εκστρατείας σας χρησιμοποιώντας διάφορα μέσα επικοινωνίας: π.χ. τύπος, ενημερωτικές αφίσες (χρησιμοποιώντας ανακυκλωμένο χαρτί ή ηλεκτρονικές αφίσες), οικολογικά T-shirts, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, δημόσιες συζητήσεις κ.λπ.
- Ιστότοπος (website) και μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media)
Σχεδιάστε ένα website που να αντικατοπτρίζει τον περιβαλλοντικό σας προσανατολισμό και χρησιμοποιήστε τα social media και τα δίκτυά σας για να διαδώσετε τα μηνύματα που επιθυμείτε. Η διοργάνωση διαγωνισμών στα social media μπορεί επίσης να αποτελέσει έναν πολύ καλό τρόπο για την ευαισθητοποίηση του κοινού.
- Ομιλίες
Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων σας, απευθυνθείτε στα μέλη σας και στο κοινό, αναδείξτε το θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος και καλέστε σε δράση.

Ενδεικτικά παραδείγματα:

[Climate ADAPT](#)

[Ecosphere+](#)

[SportandDev](#)

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις. [Αριθμός έργου: 101050262]